

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise reeglid tuleks selgemalt sätestada

Riigikohus: elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise reeglid tuleks selgemalt sätestada

27. märts 2019

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium juhtis kahe Riigikohtusse jõudnud valimiskaebuse põhjal tähelepanu sellele, et põhiseaduslike valimisõiguse printsiipide ja õigusriigi põhimõtte paremaks tagamiseks oleks vajalik elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise reeglid õigustloovates aktides sätestada selgemalt.

Esimeses kolleegiumi läbi vaadatud asjas seadis valimistel osalenud erakond kahtluse alla valimispäeva õhtul kindlaks tehtud elektroonilise hääletamise tulemuse usaldusväärsuse. Seda põhjusel, et riigi valimisteenistuse juht allkirjastas hääletamistulemuse alles järgmisel päeval. Kohus leidis, et ehkki valimispäeva õhtul kindlaks tehtud elektroonilise hääletamise tulemust riigi valimisteenistuse juht ei allkirjastata, ei ole põhjust kahelda valimistulemuste autentsuses. Viimase tagab häälte avamise ja lugemise käigus hääletamistulemusele tekkiv krüptograafiline allkiri.

Teises kaebuses leidis Riigikogu valimiste kandidaat, et elektroonilisel hääletamisel polnud täidetud hääletamise algusest lõpuni kontrollitavuse nõue, kuna elektroonilisi hääli enne lugemist ei miksitud. Kolleegium selgitas, et valimispäeva õhtul loeti üle miksimata elektroonilised hääled, kuid 4. märtsil toimunud häälte korduslugemisel hääled eelnevalt ka miksiiti.

Riigikohus ei rahuldanud kumbagi valimiskaebust. Kohus kirjeldas otsustes elektroonilise hääletamise tulemuste kindlakstegemise, sh häälte miksimise, lugemise, samuti tulemuste allkirjastamise ja valimiste infosüsteemi sissekandmise protsessi ning leidis, et vastavaid reegleid tuleks õigustloovates aktides täpsustada.

OTSUS [1]

OTSUS [2]

Iris Raudsik

Kommunikatsioonispetsialist

Riigikohus

iris [dot] raudsik@riigikohus [dot] ee

+372 7309 025

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-elektronilise-haaletamise-tulemuste-kindlakstegemise-reeglid-tuleks>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-19-18/3>

[2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-19-20/2>